

علم أصول الفقه

٢٠-٧-٩٠ القسم الثاني: الحجة على

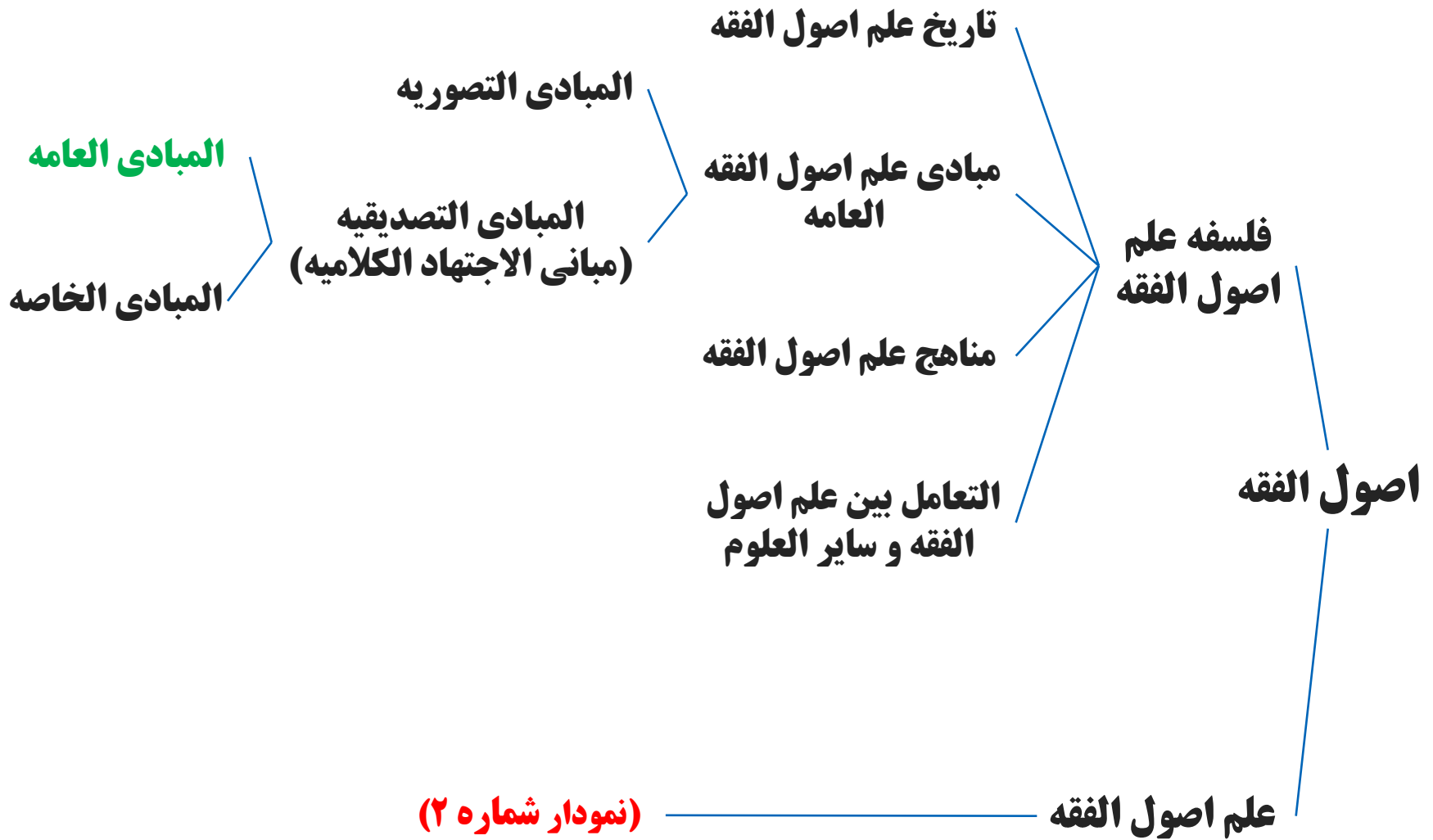
٤

النظام

دراسات الأستاذ:

مهدي الهادي الطهراني

(نمودار شماره ۱)

(نمودار شماره ۲)

علم أصول الفقه

(نمودار شماره ۳)

الفصل الاول:
الحجه المحرزه

(نمودار شماره ۴)

الفصل الثاني:
الحجه غير المحرزه

(نمودار شماره ۵)

الفصل الثالث:
تعارض الحجج

القسم الاول: الحجه
على الحكم او المذهب

الحجه

القسم الثاني:
الحجه على النظام

أ. ثبات و تغییر در دین

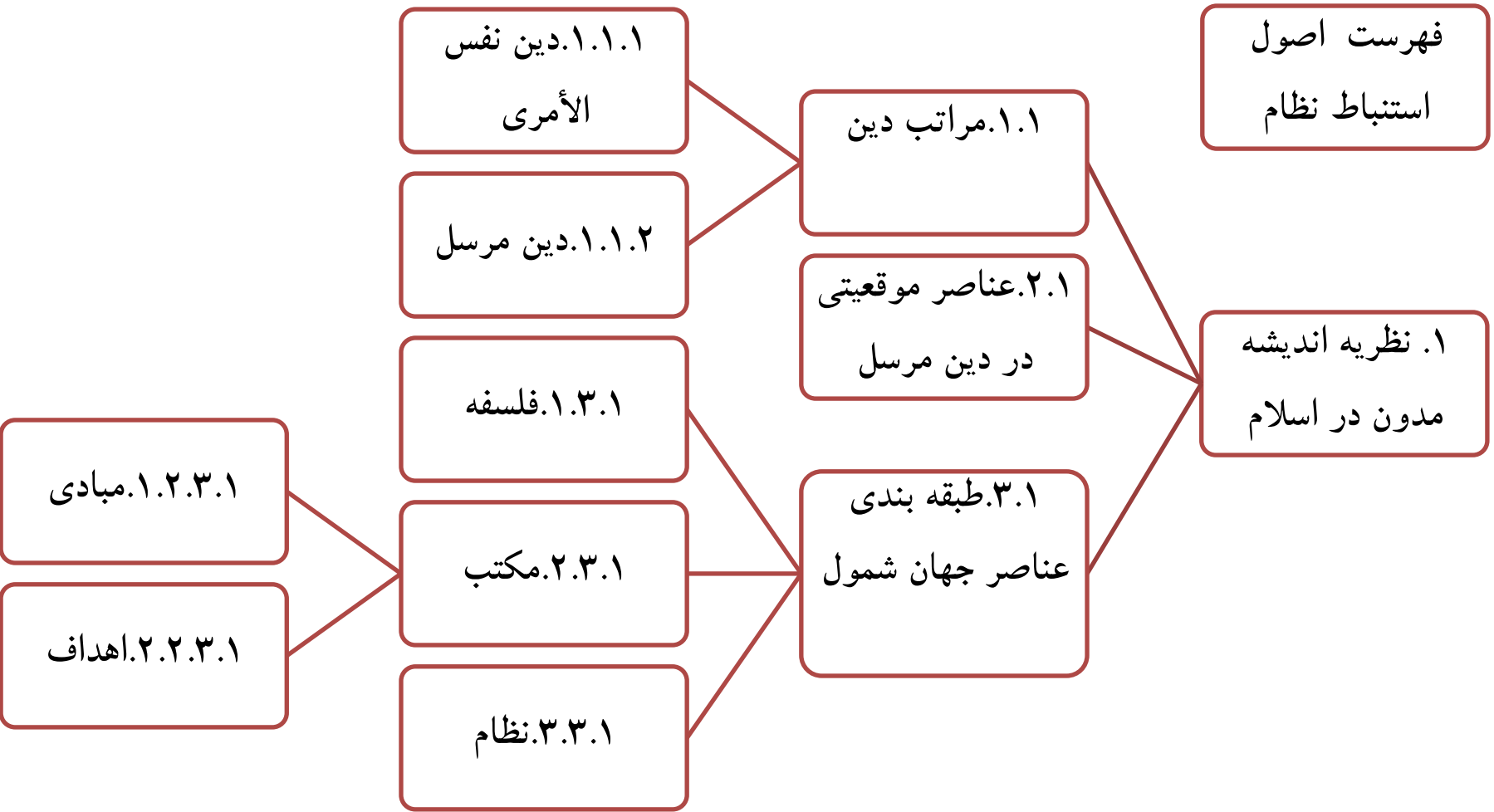
ب. اشتراک عالم و جاهل در احکام

ج. جمع بین حکم ظاهری و واقعی

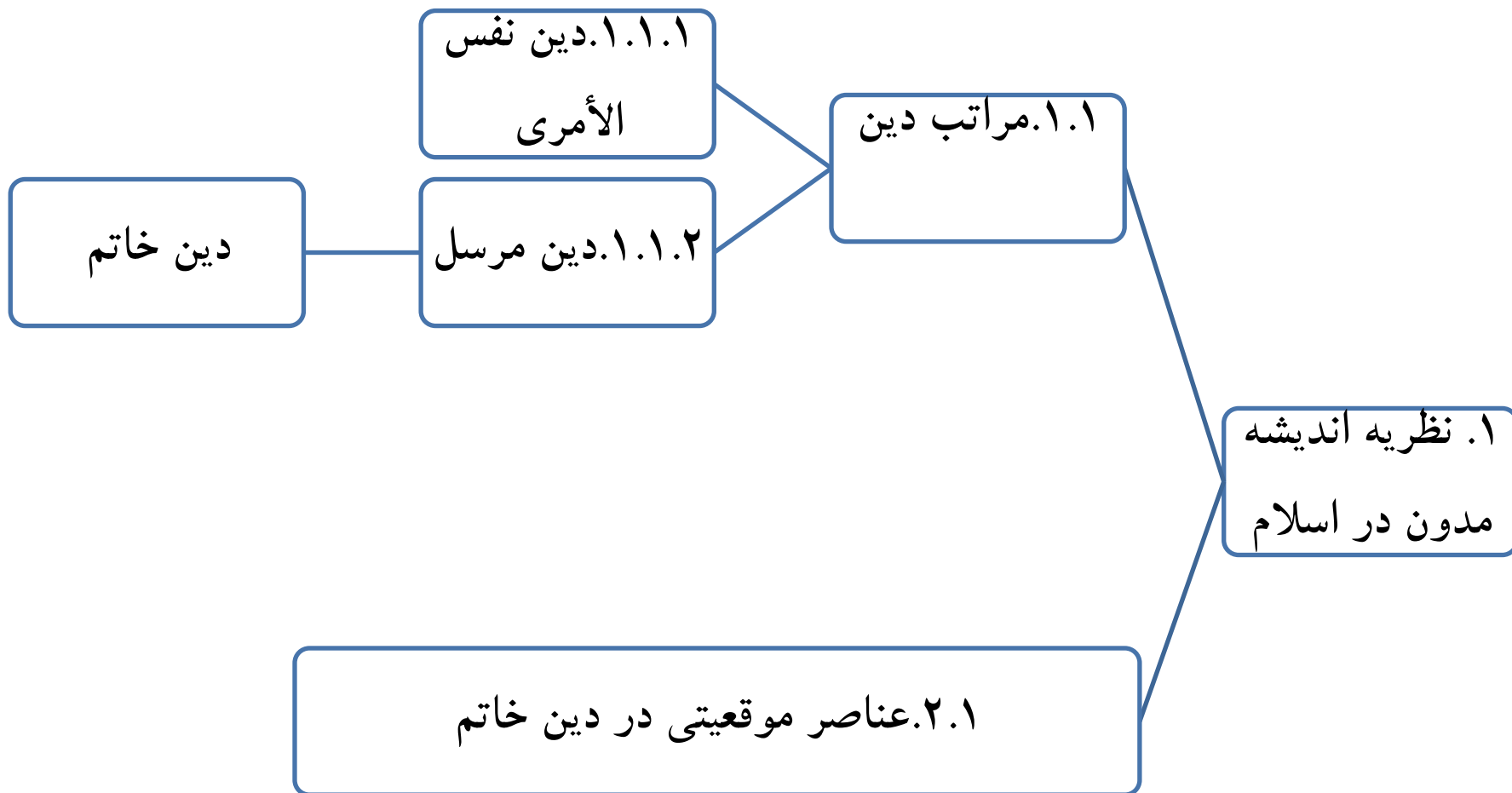
د. اجزاء

هـ. شرطیت قدرت در تکلیف

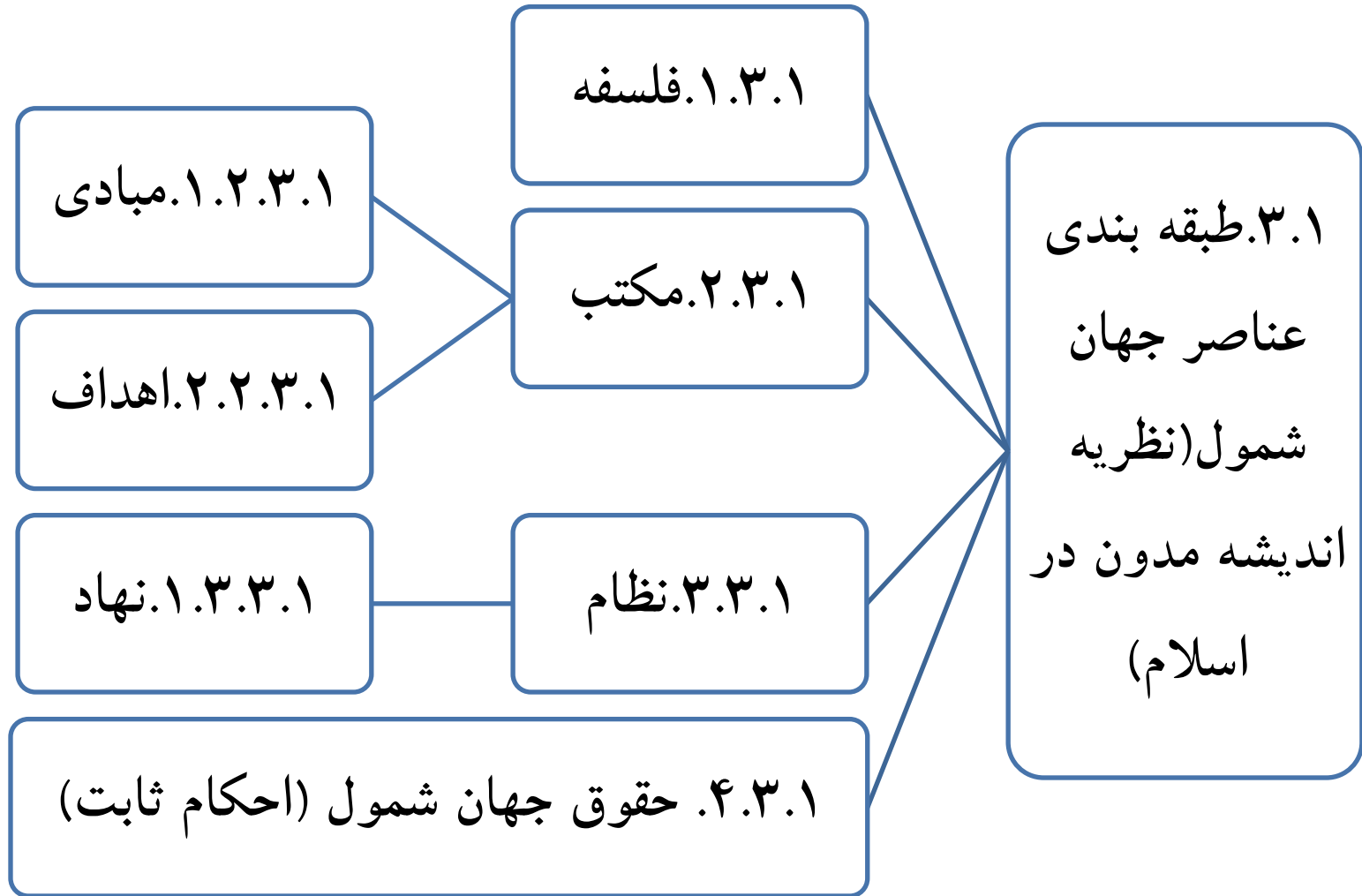
مبادی مشترک
تصدیقی

فهرست اصول استنباط نظام

فہرست اصول استنباط نظام

مكتب

اهداف

مباني

اهداف

نظام

مبانی

نظام (بالمعنى الأخص)

- نکته‌ی دیگری که در این نظریه مورد توجه قرار می‌گیرد، این است که اسلام چگونه بر اساس مبانی به اهداف خویش دست می‌یابد؟

نظام (بالمعنى الأخص)

- اسلام بين مباني و اهداف يك سرى مفاهيم قرار داده تا جامعه را بر اساس مباني به اهداف مورد نظر اسلام برساند.
- اين مفاهيم با هم مرتبطند. اين مجموعه‌ى مرتبط را، **نظام** (بالمعنى الأخص) مى‌ناميم.
- بنا بر اين فرضاً نظام اقتصادى اسلام مجموعه‌اى از مفاهيم (نهاده‌ها) است كه بر اساس مباني اقتصادى اسلام، جامعه را به سوى اهداف اقتصادى اسلام سوق مى‌دهد.

اهداف

نظام

مبانی

نظام (بالمعنى الأخص)

- عناصری که **نظام** را تشکیل می دهند؛ **نهاد** می نامیم.
- مقصود ما از نهاد، سازمان و اداره به معنایی که امروزه به کار می رود، نیست.
- ما این کلمه را نزدیک به معنایی که در جامعه‌شناسی مورد استفاده قرار می گیرد، به کار می بریم.

نظام (بالمعنى الأخص)

- مقصود از نهاد، یک رفتار تثبیت شده در جامعه است که می تواند در قالب سازمان و اداره شکل گیرد و می تواند نتیجه ای مترتب بر مجموع کارکردهای اقتصادی باشد.

نظام (بالمعنى الأخص)

- مثلاً در بحث اقتصاد، قرض الحسنه به عنوان نهاد کمک‌های معوض مورد بحث قرار می‌گیرد. شکل حقوقی این نهاد، قرض الحسنه است اما عینیت خارجی آن به شکل‌های گوناگون صورت می‌پذیرد.

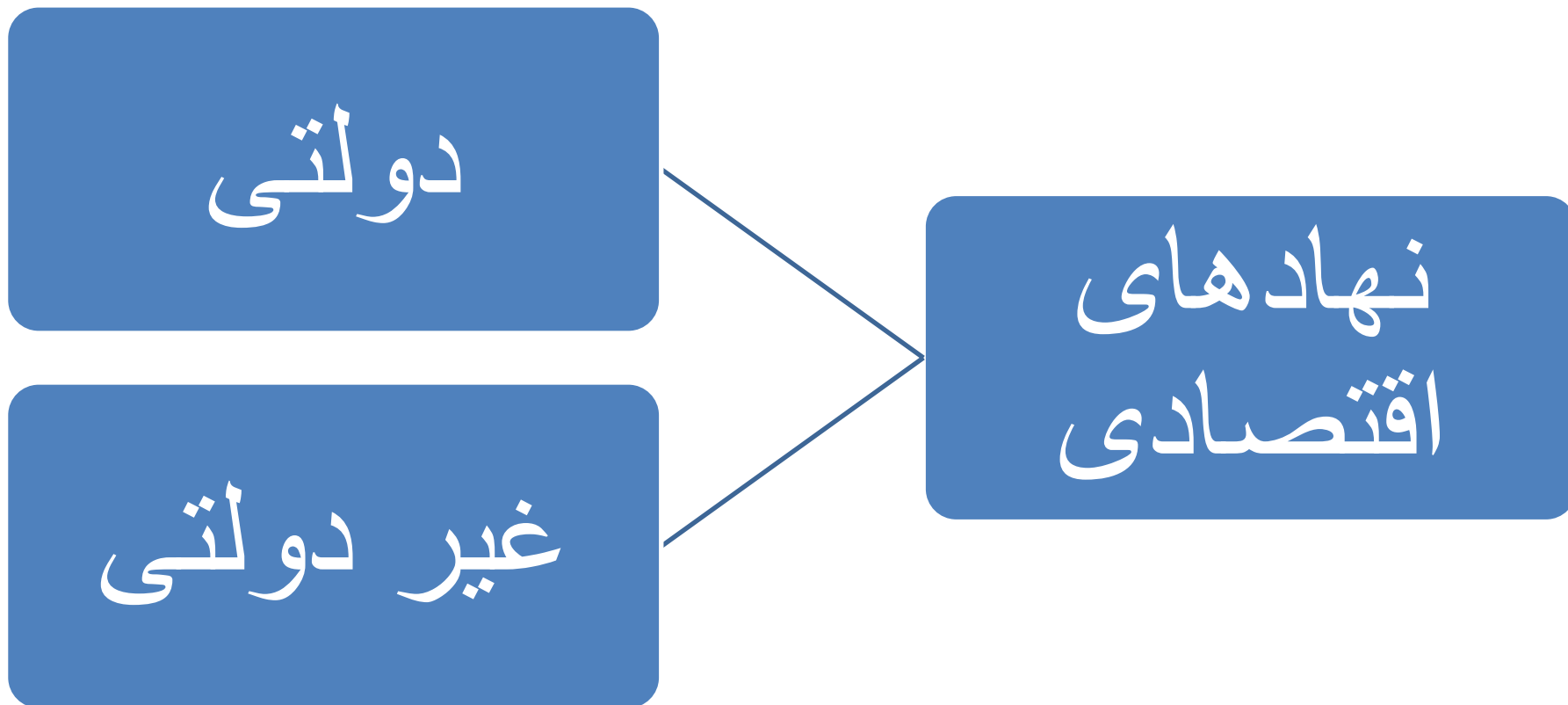
نظام (بالمعنى الأخص)

- گاهی در قالب قرض یک شخص به شخص دیگر در می آید و گاهی به شکل قرض بانک یعنی قرض یک شخص حقوقی به شخصیت های حقوقی دیگر یا به شخصیت های حقیقی.
- یکی از وظایف بانک های امروزی، قرض الحسنه است. پس بانک نوعی عینیت نهاد کمک های معوض است و البته عینیت نهاد های دیگری هم هست چون تنها وظیفه ی آن قرض الحسنه نیست.

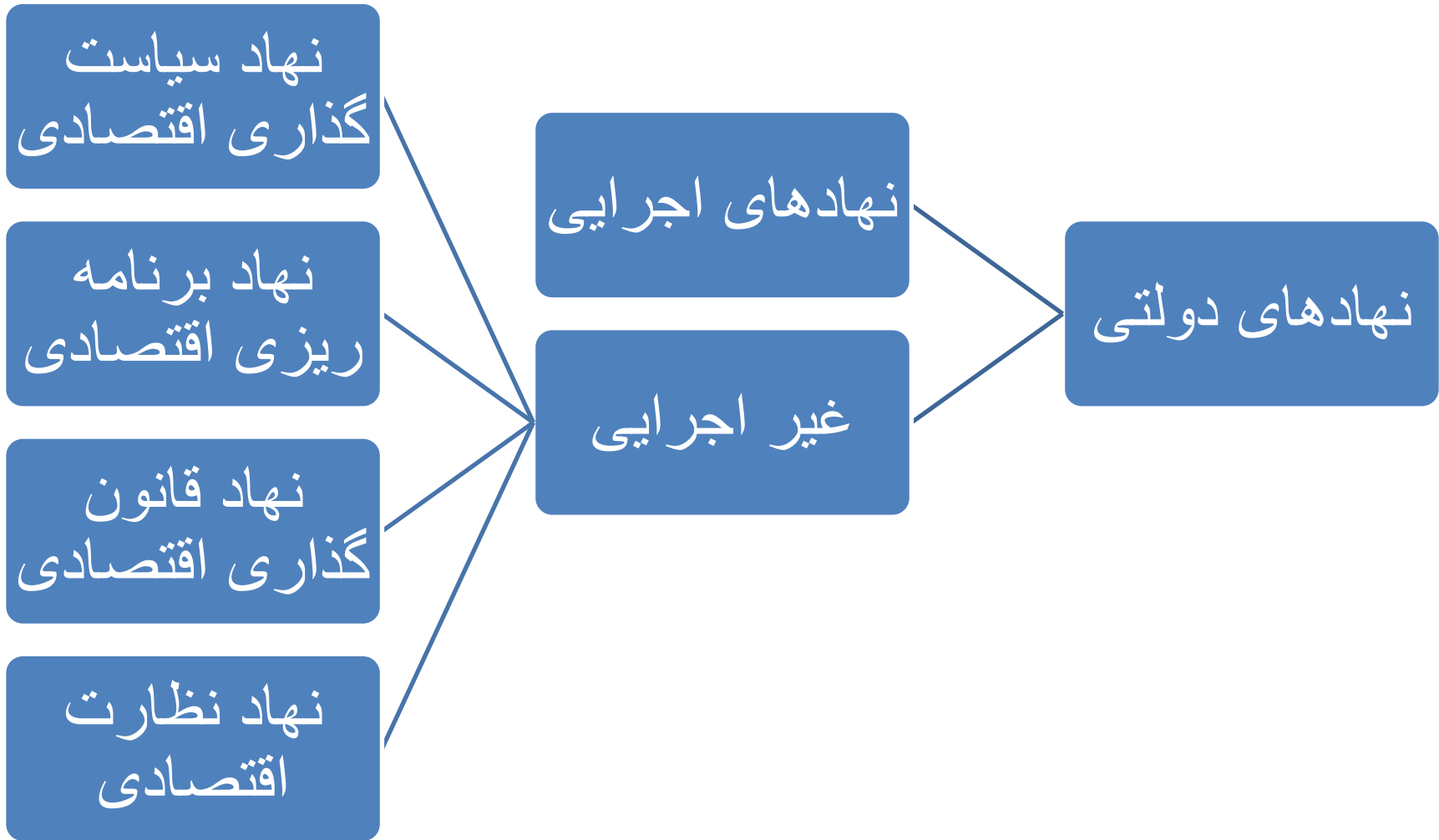
نظام (بالمعنى الأخص)

- همان گونه که در خود این نظریه بیان شده، در بحث اقتصاد مثلاً، نهادهای اقتصادی به دو قسم نهادهای دولتی و نهادهای غیر دولتی تقسیم شده است.

- مقصود از نهاد غیر دولتی، نهادی است که تکفل دولت در آنها لازم نیست. به تعبیر امروزی این نهادها را خصوصی می‌نامیم.

- نهادهای دولتی در یک طبقه بندی به نهادهای اجرایی و غیر اجرایی تقسیم می شوند.
- نهاد سیاست گذاری اقتصادی، نهاد برنامه ریزی اقتصادی، نهاد قانون گذاری اقتصادی و نهاد نظارت اقتصادی، در زیر مجموعهی نهاد دولتی غیر اجرایی قرار می گیرند.

- نهاد غیر دولتی هم به نوبه‌ی خود به نهاد بنگاه‌های منفرد اقتصادی و نهاد بنگاه‌های مشترک اقتصادی از یک سو و به نهاد تولیدی و نهاد غیر تولیدی از سوی دیگر طبقه بندی می‌شود. این اصطلاحات و نحوه‌ی ارتباط آنها با یکدیگر در جای خود شرح داده شده‌اند.

